

Εκπαιδευτική Ημερίδα ΔΟΕ

«Δημογραφικό πρόβλημα, κοινωνικές και εκπαιδευτικές παράμετροι»

Κοζάνη, 25/1/2026

Ελλάδα, Δημογραφικές εξελίξεις και προκλήσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

Καθ. Βύρων Κοτζαμάνης

Διευθυντής ερευνών, Ινστιτούτο Δημογραφικών Ερευνών και Μελετών (ΙΔΕΜ)

bkotzamanis@gmail.com

ΙΔΕΜ, Λεωφ. Συγγρού 154, Αθήνα, 17671

<https://indemography.gr>

Η δημογραφική εικόνα της χώρας μας σήμερα διαφέρει σημαντικά από αυτήν της πρώτης μεταπολεμικής δεκαετίας. Συνοψίζοντας τα βασικά χαρακτηριστικά της, και στη συνέχεια κάποιες από τις προκλήσεις που τίθενται, θα αναφέρουμε:

1) την υπερ-συγκέντρωση του πληθυσμού μας σε ένα εξαιρετικά περιορισμένο τμήμα της επικράτειας (το 2021, 50% στο 1,5% της επιφάνειας έναντι του 13,4% το 1951, το 80% στο 14,4% της επιφάνειας έναντι του 42,1% το 1951 σε 277 από τις 1036 Δ.Ε και σε 710 μόνον από τους 12,5 χιλιάδες οικισμούς που κατοικούνται) άμεση συνέπεια κυρίως της εσωτερικής μετανάστευσης και απόρροια του μεταπολεμικού μοντέλου ανάπτυξης.

2) την σημαντική μεν αύξηση του προσδόκιμου ζωής μας αλλά και την μεγαλύτερη επιβράδυνση των κερδών της μετά το 1990 σε σχέση με άλλες χώρες -εκτός των πρώην σοσιαλιστικών- της ΕΕ,

3) την ταχύτερη μείωση της γονιμότητας, του αριθμού δηλ. των παιδιών που απέκτησαν οι γενεές που γεννήθηκαν μετά το 1960 και την συνεχή αύξηση της μέσης ηλικίας στην απόκτησή τους (εξ' ου και η μετά το 1980 ταχύτερη μείωση των γεννήσεων),

4) Την αναστροφή του πρόσημου των φυσικών ισοζυγίων μετά το 2010, καθώς ενώ οι γεννήσεις ήταν περισσότερες από τους θανάτους από την λήξη του πολέμου μέχρι το 2010, στη συνέχεια, οι θάνατοι είναι όλο και περισσότεροι και την συνεχή αύξηση του ειδικού βάρους των 65 ετών και άνω (από το 6,8% το 1951 στο 23,5% σήμερα), άμεση επίπτωση της αύξησης του προσδόκιμου ζωής και της μείωσης της γονιμότητας (μια αύξηση που συνοδεύτηκε και από και τη σημαντική μείωση του πλήθους και του ειδικού βάρους των νέων 0-19 ετών, από 38,5% το 1951 στο 18,5% σήμερα),

5) Τις αλλαγές της σύνθεσής καθώς από «εθνικά ομοιογενής» μετά τον Β' παγκ. πόλεμο (οι μη έχοντες την ελληνική υπηκοότητα το 1951 ήταν λίγες δεκάδες χιλ.) περιλαμβάνει σήμερα περίπου 800 χιλ. μη έχοντες ελληνική υπηκοότητα, η μεγάλη πλειοψηφία των οποίων προέρχεται από τις πρώην σοσιαλιστικές και τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες του πλανήτη μας

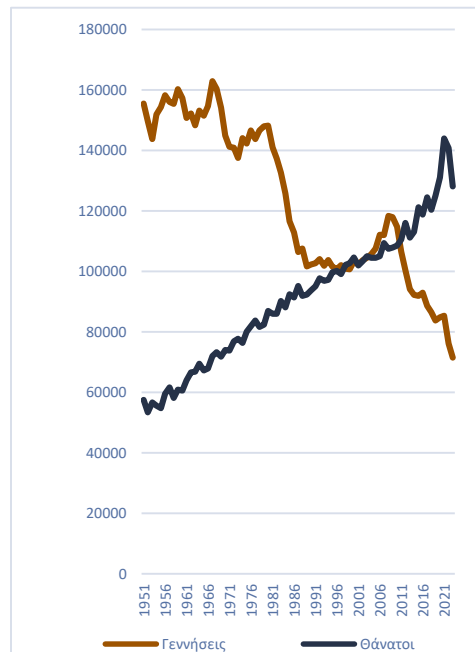
6) Την αναστροφή την τελευταία δεκαετία των μεταναστευτικών ισοζυγίων καθώς οι έξοδοι από την χώρα μας ήταν συνολικά περισσότεροι από τις εισόδους σε αυτήν με αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με τα αρνητικά φυσικά ισοζύγια (560 χιλ. περισσότερους θανάτους από γεννήσεις το 2011-24 να έχουμε μια μείωση του πληθυσμού μας κατά 715 χιλ.

7) Την μείωση των γάμων, την αύξηση των διαζυγίων και των συμφώνων συμβίωσης με αποτέλεσμα την αλλαγή της σύνθεσης και δομής των νοικοκυριών και των οικογενειών και την ανάπτυξη νέων οικογενειακών μοντέλων

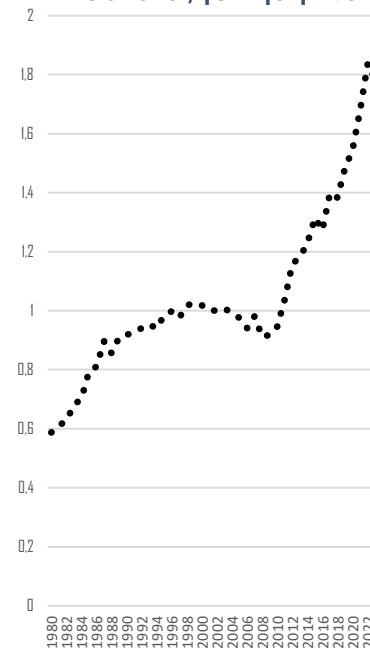
Γεννήσεις, θάνατοι και Φυσικό Ισοζύγιο (Φ.Ι), 1931- 2024

Περίοδοι/έτη	Γεννήσεις	Θάνατοι	Γεννήσεις- Θάνατοι	Θάνατοι/ γέννηση
1931-40	1890000	1045000	845000	0,55
1951-60	1541919	578666	963253	0,38
1961-70	1532475	693050	839425	0,45
1971-80	1438877	801162	637715	0,56
1981-90	1183019	906903	276116	0,77
1991-2000	1017303	995030	22273	0,98
2001-10	1094940	1057293	37647	0,97
2011-20	919672	1187495	-267823	1,29
2021	85346	143923	-58577	1,69
2022	76095	140792	-64697	1,85
2023	71455	128101	-56646	1,79
2024	68467	126916	-58449	1,85
2021-2024	301363	539732	-238369	1,79

Γεννήσεις και θάνατοι 1951-2024

Θάνατοι/γέννηση 1951-2024

Ελλάδα, δημογραφικές μεταβολές ανάμεσα στο 1951 και το 2024

	1951	1971	2024	Διαφορές 2024 1951	Διαφορές 2024 1971		1951	1971	2024	Διαφορές 2024-1951	Διαφορές 2024-1971	
Συνολικός πληθυσμός (εκατομ.)	7,63	8,81	10,40		2,77	1,59						
Αστικός πληθυσμός (%)	38			Διπλασιασμός			Γεννήσεις (.000)	155,5	141,1	68,3	-87,2	-72,8
0-14 ετών (εκατομ.)	2,16	2,18	1,36	-0,80	-0,82		Γεννήσεις με καισαρική (.000)	42,5
0-19 ετών(εκατομ.)	2,95	2,85	1,91	-1,04	-0,94		Θάνατοι (.000)	57,5	73,8	125,9	68,4	52,1
15-44 ετών (εκατομ.)	3,6	3,8	3,54	-0,10	-0,21		Γεννήσεις-Θάνατοι (000)	98,0	67,3	-57,6	-155,6	-124,9
45-64 ετών (εκατομ.)	1,3	1,9	3,07	1,75	1,17		Γεννήσεις εκτός γάμου και συμφώνου, % του συνόλου	1	2		19	10,0
15-64 ετών (εκατομ.)	5	5,7	6,62	1,67	0,97		ΓΑΜΟΙ (ΓΥΝΑΙΚΩΝ)- ΓΑΜΗΛΙΟΤΗΤΑ-ΣΥΜΒΙΩΣΗ-ΔΙΑΖΥΓΙΑ					
20-64 ετών (εκατομ.)	4,16	4,98	6,07	1,91	1,09		Όλοι οι γάμοι μόνιμων κατοίκων (μέσοι όροι, 1956-59 & 2020-23)/.000	67	73	36		
65 ετών και άνω (εκατομ.)	0,52	0,98	2,43	1,91	1,45		Πρώτοι γάμοι μόνιμων κατοίκων (μέσοι όροι, 1956-59 & 2020-23 / .000	64	33		
85 ετών και άνω (εκατομ)	0,03	0,07	0,401	0,37	0,33		Θρησκευτικοί (%)	100	100	54		-56
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ							Σύμφωνα συμβίωσης/ .000	14,5
0-14 ετών (%)	28,3	24,7	13,1	-15,2			Διαζύγια (μέσοι όροι, 1971-74 & 2020-23) / .000	2,7	3,0	15,5	12,8	12,5
0-19 ετών (%)	38,6	32,3	18,3	-20,3			Ποσοστό γυναικών που δεν παντρεύτηκαν, γενεά 1941		10		10	
15-44 ετών (%)	47,6	42,6	34,1	-13,5			Ποσοστό γυναικών που δεν παντρεύτηκαν, γενεά 1951		5		5	
45-64 ετών (%)	17,2	21,6	29,6	12,4			Ποσοστό γυναικών που δεν παντρεύτηκαν, γενεά 1961		6		6	
15-64 ετών (%)	64,9	64,1	63,6	-1,3			Ποσοστό γυναικών που δεν παντρεύτηκαν, γενεά 1981		25*		26*	
20-64 ετών(%)	54,5	56,5	58,3	3,8			ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑ					
65 ετών + (%)	6,8	11,1	23,3	16,5			Μέση προσδοκώμενη ζωή στη γέννηση - Άνδρες (έτη)	63,4	72	79,2	15,8	7,2
85 ετών + (%)	0,4	0,8	3,9	3,5			Μέση προσδοκώμενη ζωή στη γέννηση - Γυναίκες (έτη)	66,7	76,2	84,4	17,7	8,2
88+ /65+ (%)	5,9	7,1	16,5	10,6			Μέση προσδοκώμενη ζωή στα 65 -Άνδρες- (έτη)	13	15,1	18,6	5,6	3,5
ΜΕΤΑΒΟΛΗΜΕ ΒΑΣΗ 100 το 1951							Μέση προσδοκώμενη ζωή 65 -Γυναίκες (έτη)				7,8	4,8
								14	17	21,8		
Συνολικός πληθυσμός	100	115	136				ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ					
0-14 ετών	100	101	63				Μέσος αριθμός παιδιών γυναίκα/γενεά 1941		2,12		2,12	
0-19 ετών	100	97	65				Μέσος αριθμός παιδιών γυναίκα/γενεά 1951		2,05		2,05	
15-44 ετών	100	103	97				Μέσος αριθμός παιδιών γυναίκα/γενεά 1961		1,89		1,89	
45-64 ετών	100	144	233				Μέσος αριθμός παιδιών γυναίκα/ γενεά 1981		1,50*		1,50*	
15-64 ετών	100	114	134				Μέση ηλικία στην απόκτηση των παιδιών/γενεά 1941		27,9		27,9	
20-64 ετών	100	120	146				Μέση ηλικία στην απόκτηση των παιδιών/γενεά 1951		26,2		26,2	
65 ετών +	100	188	467				Μέση ηλικία στην απόκτηση των παιδιών/γενεά 1961		26,2		26,2	
85 ετών +	100	233	1336				Μέση ηλικία στην απόκτηση των παιδιών/γενεά 1981		31,0*		31,0*	
ΜΕΣΗ /ΔΑΜΕΣΗ ΗΛΙΚΙΑ (έτη)							Γυναίκες γεννηθείσες το 1941 χωρίς παιδιά (%)		14		14	
Μέση συνολικού πληθυσμού	30,2	34,6	45,4		Γυναίκες γεννηθείσες το 1951 χωρίς παιδιά (%)		9,5		9,5	
Μέση 15-64 ετών	35,2				Γυναίκες γεννηθείσες το 1961 χωρίς παιδιά (%)		11,3		11,3	
Διάμεση συνολικού πληθυσμού	26,0	33,1	47		Γυναίκες γεννηθείσες το 1981 χωρίς παιδιά (%)		24,0*		24,0*	

Τα προαναφερθέντα που αναφέρονται σε εθνικό επίπεδο, προκύπτουν όμως από εξαιρετικά διαφοροποιημένες μέχρι σήμερα πορείες σε επίπεδα χαμηλότερα του εθνικού, στις οποίες θα αν αναφερθούμε συνοπτικά στη συνέχεια, αφού υπενθυμίσουμε ότι ενώ δημογραφικές μας εξελίξεις, μας προβληματίζουν όλο και περισσότερο, ο προβληματισμός μας δεν περιορίζεται μόνον στο παρόν, καθώς όλες οι προβολές, τόσο αυτές των διεθνών οργανισμών, όσο και αυτές του ΙΔΕΜ, αφήνουν να διαφανεί ότι σε εθνικό επίπεδο:

- 1) **Οι θάνατοι θα αυξηθούν ελαφρώς και θα συνεχίσουν να είναι περισσότεροι από τις γεννήσεις**, με αποτέλεσμα τα ετήσια φυσικά ισοζύγια να παραμείνουν έντονα αρνητικά και τις αμέσως επόμενες δεκαετίες οδηγώντας, αν το μεταναστευτικό μας ισοζύγιο είναι ουδέτερο, στην περαιτέρω μείωση του πληθυσμού μας,
- 2) **η δημογραφική γήρανση δεν πρόκειται να ανακοπεί**,
- 3) **η υπερ-συγκέντρωσή του πληθυσμού σε ένα εξαιρετικά περιορισμένο τμήμα της επικράτειας δεν πρόκειται να ανακοπεί** αν δεν υπάρξει και μια εθνική στρατηγική για την περιφερειακή ανάπτυξη και
- 4) Ο συνολικός πληθυσμός μας, στην υπόθεση πάντοτε ενός μηδενικού την επόμενη τριακονταπενταετία μεταναστευτικού ισοζυγίου, θα μειωθεί από 1,95-2,45 εκατομμύρια το 2060 σε σχέση με σήμερα (δηλ. θα επανέλθει είτε στα επίπεδα του 1963 -8,45 εκατομ.-στο ευνοϊκότερο σενάριο- είτε σε αυτά του 1955 -7,95 εκατομ. στο δυσμενέστερο σενάριο. Και στα δυο όμως αυτά σενάρια η κατανομή του ανά ηλικία θα διαφοροποιείται σημαντικά αυτής του 1960 καθώς οι ≥ 65 ετών θα αποτελούν το 30 -38 % έναντι του 6-7% έναν αιώνα πριν.

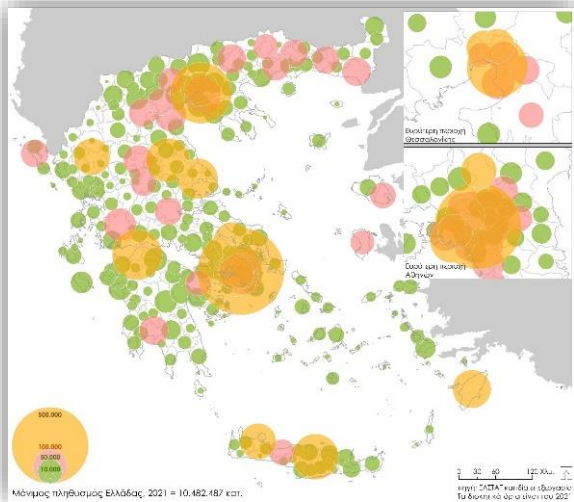
Η Ελλάδα επομένως το 2060 θα διαφέρει δημογραφικά σημαντικά αυτής του σήμερα. Θα είμαστε λιγότεροι, συγκεντρωμένοι σε ένα ακόμη μικρότερο τμήμα της χώρας μας, θα ζούμε λίγα περισσότερα χρόνια, θα έχουμε περισσότερους ηλικιωμένους και υπερήλικες και λιγότερους νέους <20 ετών καθώς και λιγότερα άτομα σε παραγωγική ηλικία (20-65 ετών), μικρότερες οικογένειες και περισσότερες μονογονεϊκές, πολύ περισσότερα μονομελή νοικοκυριά και έναν σημαντικό αριθμό ατόμων με πολύ περιορισμένο οικογενειακό περιβάλλον γύρω τους (ακόμη και χωρίς σύντροφο/σύζυγο ή και χωρίς παιδιά)

Περιφερειακές ανισότητες

- Ενώ η μείωση του πληθυσμού μας ανάμεσα στις 2 τελευταίες απογραφές ανέρχεται στο -3,1%, στις Π.Ε κυμαίνεται από -14 έως +11%, στους Δήμους από -33 έως +18% και στις Δημ. Ενότητες από -82 έως >+80%;
- Στην απογραφή του 2021 όταν σε επίπεδο χώρας το 29,5% του πληθυσμού είναι 60 ετών και άνω, το % αυτό στην Π.Ε. Ευρυτανίας είναι 43% ενώ στην Π.Ε. Μυκόνου είναι <18%. Σε επίπεδο δε Δήμων, η διαφορά ανάμεσα στον Δ. Μυκόνου και στους δυο Δήμους των Τζουμέρκων είναι τεράστια, καθώς στον πρώτο οι 60 και άνω αποτελούν λιγότερο του 18% ενώ στους δυο τελευταίους υπερβαίνουν το 58%·
- Στην ίδια απογραφή όταν τα άτομα αναπαραγωγικών ηλικιών 25-44 ετών αποτελούν σε εθνικό επίπεδο το 25 %, το % αυτό στις Π.Ε. κυμαίνεται από 31 % (μέγιστο, Μύκονος) έως 19% (ελάχιστο, Ευρυτανία), ενώ ο Δ. Θήρας έχει αναλογικά υπερδιπλάσιο πληθυσμό 25-44 ετών (31,5%) από αυτόν του Δ. Κεντρικών Τζουμέρκων (14%)
- Το 2023 ο ετήσιος δείκτης γονιμότητας (1,25 παιδιά/γυναίκα σε εθνικό επίπεδο) κυμαινόταν από <1,0 (Φωκίδα, Ευρυτανία, Σέρρες) έως 1,8-1,9 (Δυτική Αττική και Κυκλάδες).
- Το 2024 στο 6% των Δημ. Ενοτήτων (66, εκ των οποίων 6 μικρά νησιά) δεν κατεγράφησαν γεννήσεις αλλά μόνον θάνατοι, ενώ σε 190 άλλες, εκ των οποίων 16 νησιωτικές (18% του συνόλου μια σχεδόν στις έξι Δ.Ε) είχαμε 5 ή ακόμη και λιγότερες γεννήσεις αλλά περισσότερους από αυτές θανάτους.
- Όταν το 1980-2024 (45 χρόνια) σε εθνικό επίπεδο οι γεννήσεις είναι λιγότερες από τους θανάτους για 20 χρόνια, σε 10 Π.Ε είναι λιγότερες για 40 ή και περισσότερα ακόμη από τα 45 αυτά χρόνια, ενώ στον αντίποδα σε 3 Π.Ε είναι λιγότερες για 1-4 μόνον χρόνια.
- Ενώ 2024 αναλογούν σε εθνικό επίπεδο 185 θάνατοι σε 100 γεννήσεις, υπάρχουν 3 νομοί όμως όπου η αναλογία είναι 1/1 και 13 όπου η αναλογία είναι περισσότεροι από 250 θάνατοι/100 γεννήσεις με ακραία περίπτωση τα Γρεβενά και την Ευρυτανία (374-376 θ/100 Γ). Σε επίπεδο δε των 325 Δήμων ένας στους 10 μόνον έχει ένα σχετικά ισορροπημένα ισοζύγια (λιγότερους θανάτους από γεννήσεις έως και ένα θάνατο/γέννηση) ενώ ένας στους 5 έχει τέσσερεις ή και περισσότερους ακόμη θανάτους/γέννηση.
- Η βρεφική θνησιμότητα στην Αν. Μακεδονία και Θράκη (7,5ο/οο) είναι υπερδιπλάσια του μέσου εθνικού όρου και υπερ-τριπλάσια αυτής της Ηπείρου.

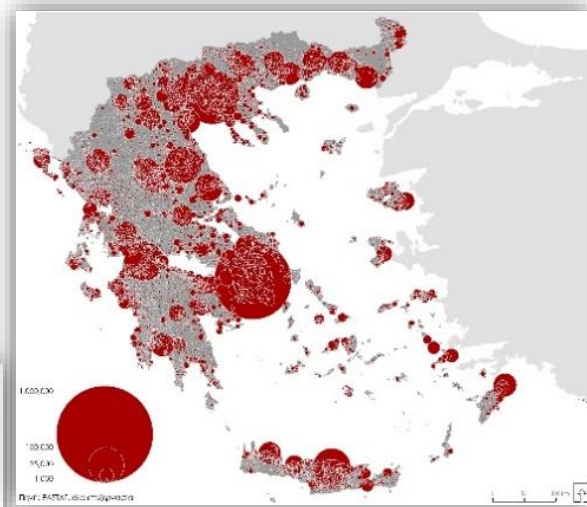
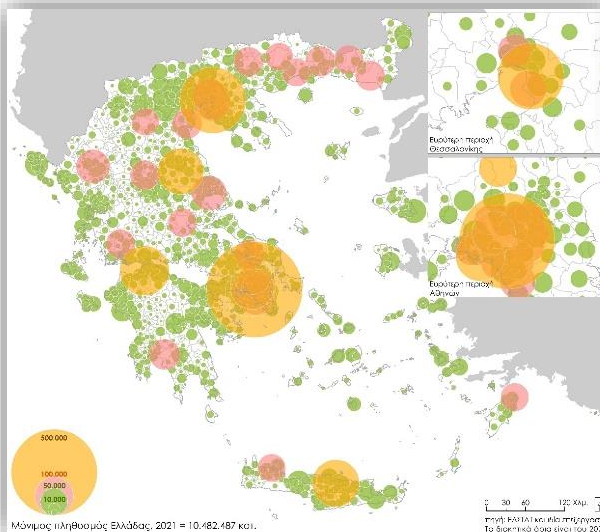
Κατανομή του πληθυσμού, 2021 (1)

Γεωγραφικές Περιοχές	4	Geographic Regions
Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	7	Decentralized Administrations
Περιφέρειες	13	Regions
	52	
Περιφερειακές Ενότητες	74	Regional Units
Δήμοι	332	Municipalities
Δημοτικές Ενότητες	1,036	Municipal Units
Κοινότητες	6,134	Communities
Οικισμοί	13,554	Settlements

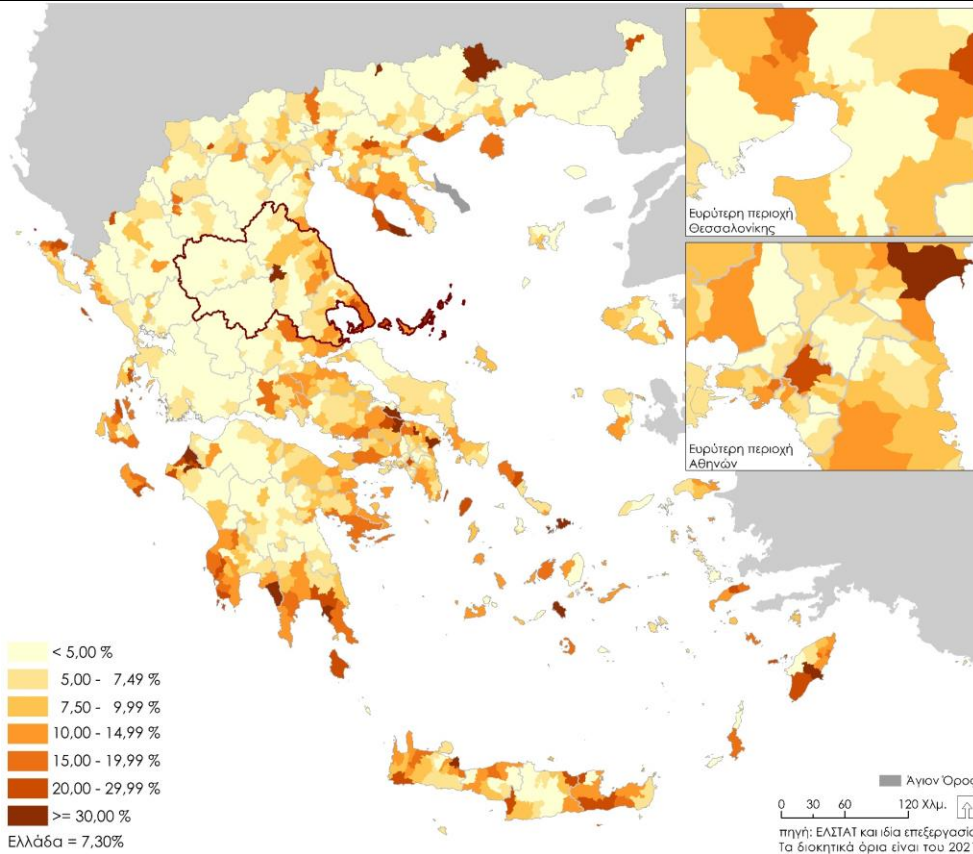
Κατανομή του μόνιμου πληθυσμού ανά Δήμο (332 Δήμοι), 2021

Κατανομή του μόνιμου πληθυσμού ανά Δημοτική Ενότητα (1036 ΔΕ), 2021

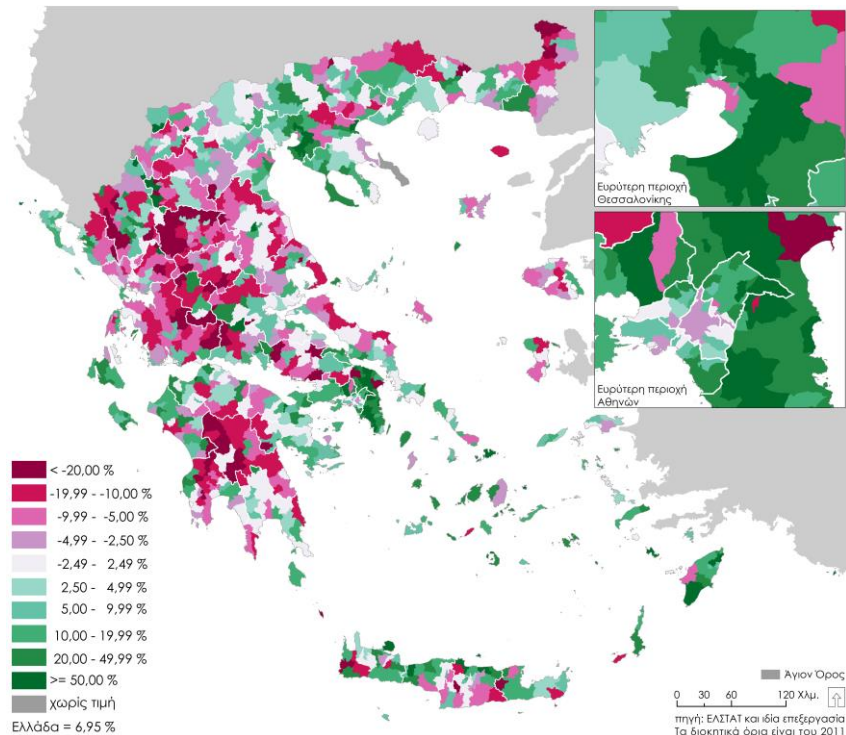
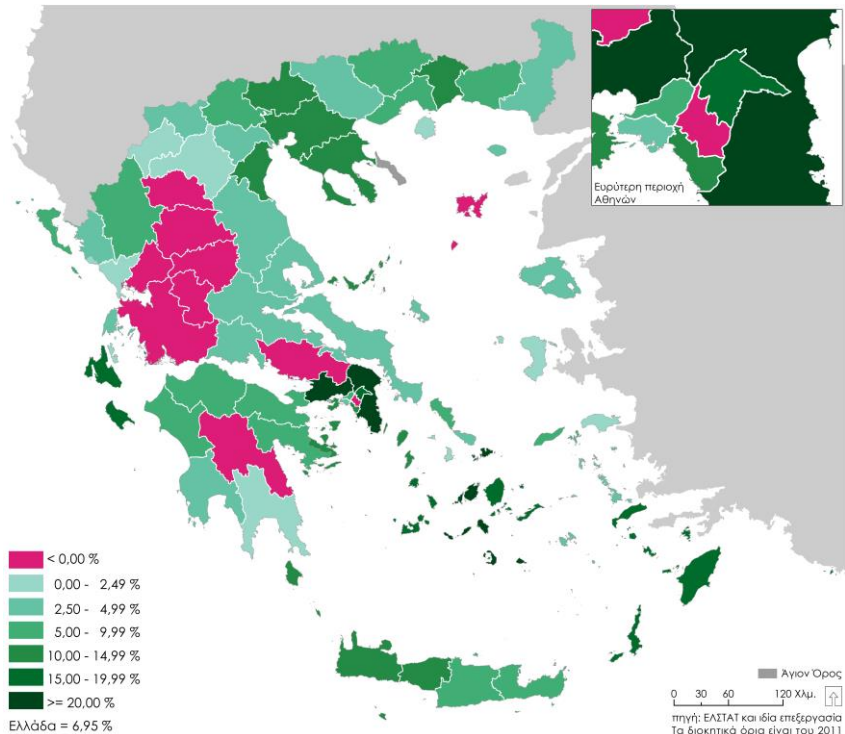

Κατανομή του μόνιμου πληθυσμού ανά Δημοτική Κοινότητα (6134 Δ.Κ), 2021

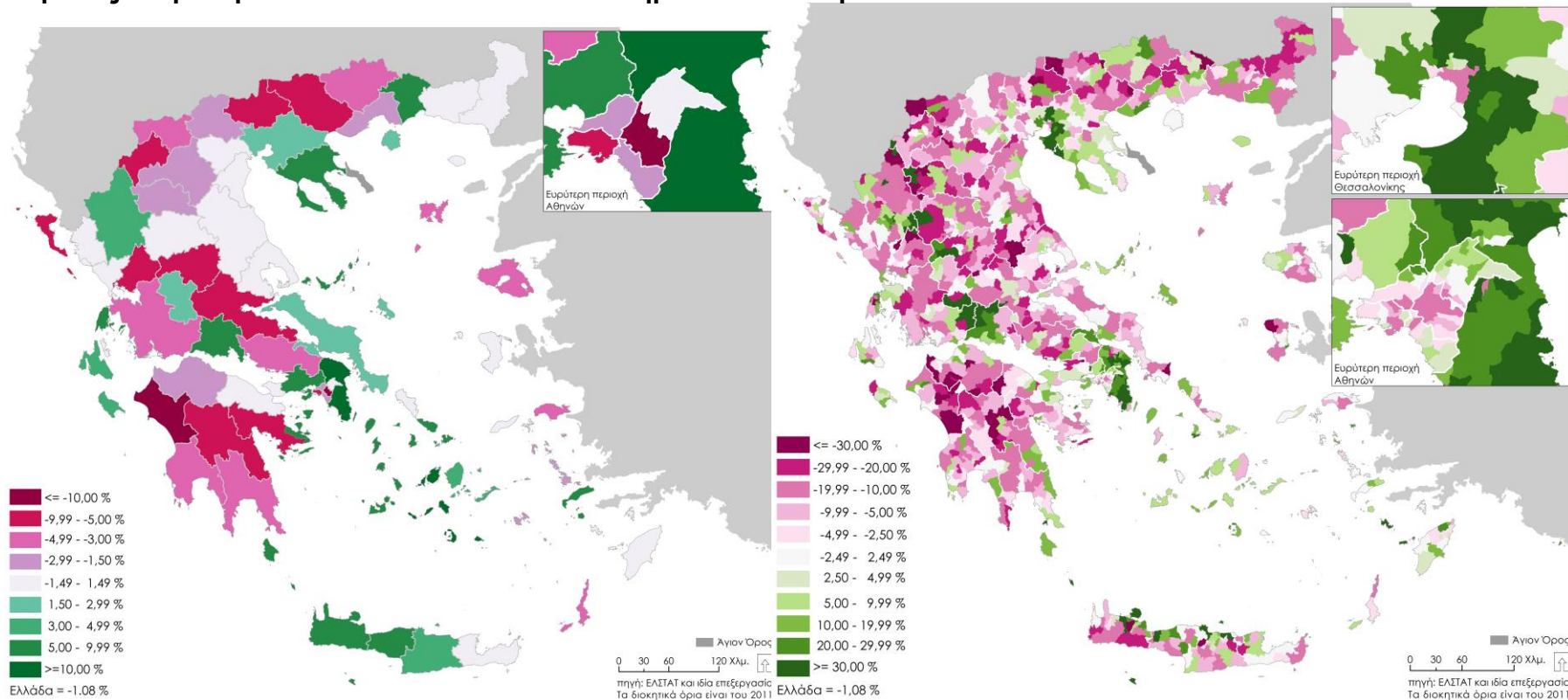
Ποσοστό (%) αλλοδαπών στον συνολικό πληθυσμό ανά Δημοτική Ενότητα (απογραφή 2021)

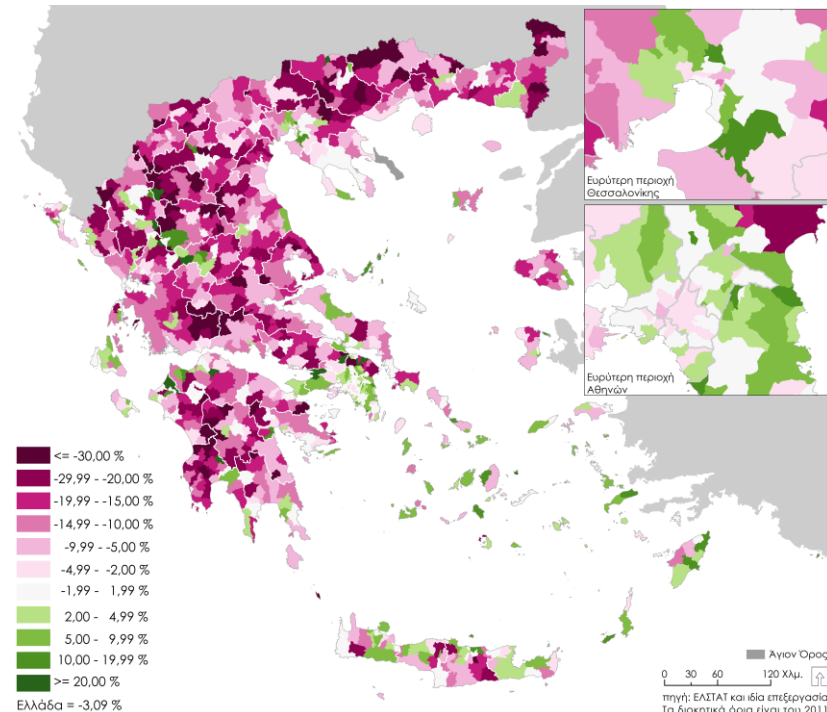
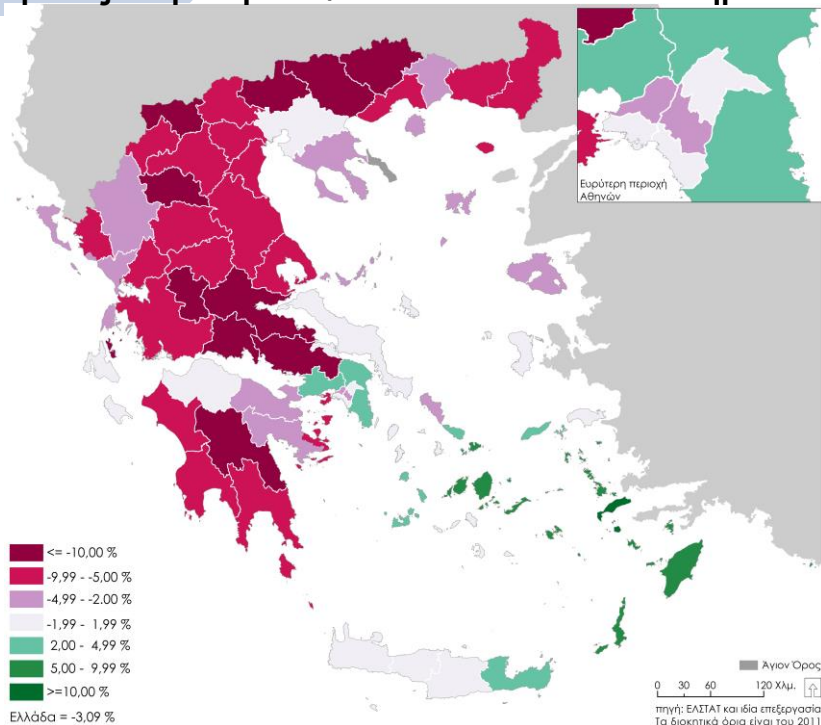
Μεταβολές πληθυσμού -%- 1991-2001 των Π.Ε & Δημοτικών Ενοτήτων

Μεταβολές πληθυσμού -%- 2001-11 των Π.Ε & Δημοτικών Ενοτήτων

Μεταβολές πληθυσμού -%- 2021-11 των Π.Ε & Δημοτικών Ενοτήτων

Όταν σε εθνικό επίπεδο η μεταβολή ανάμεσα στις δύο τελευταίες απογραφές ανέρχεται στο -3%:

- ❑ στις 72 Περιφερειακές Ενότητες κυμαίνεται από -14 έως +11%,
- ❑ στους 332 Δήμους από -33 έως +18%, και
- ❑ στις 1036 Δημοτικές Ενότητες από -82 έως >80%.

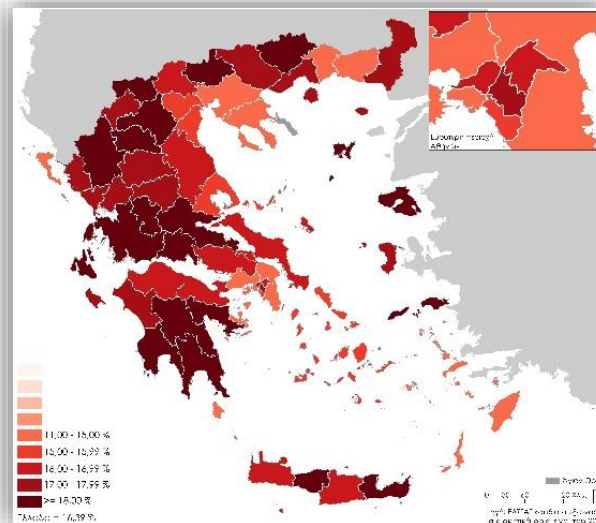
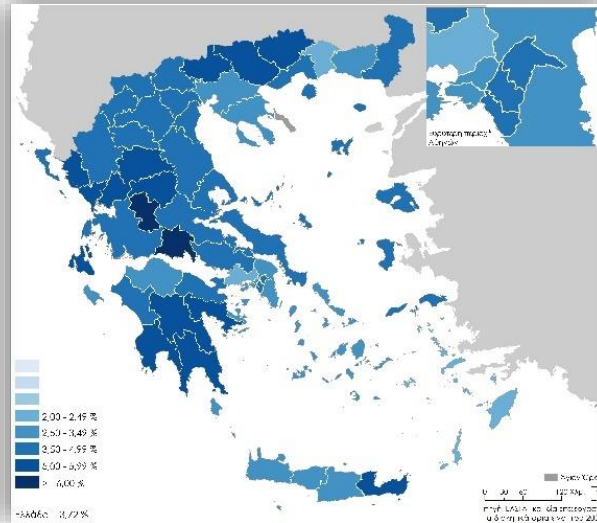
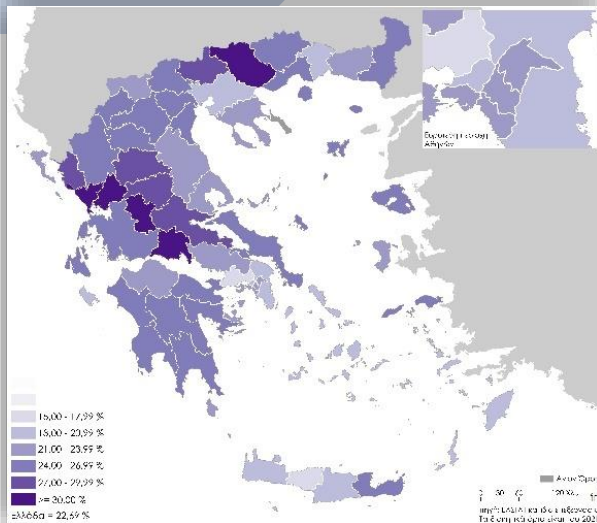
	Μόνιμος Πληθυσμός 2011	Μόνιμος Πληθυσμός 2021	d	Ποσοστό μεταβολής (%) 2021/2011
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	50.322	45.929	-4.393	-8,73
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ	150.196	137.210	-12.986	-8,65
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	51.414	44.880	-6.534	-12,71
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	31.757	26.576	-5.181	-16,31
ΠΕΡΙΦ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	283.689	254.595	-29.094	-10,26
Σύνολο Χώρας	10.816.286	10.482.487	-333.799	-3,09

		2011-	2021	Δ	Ποσοστό μεταβολ ής (%) 2021/20
1401	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	71.388	67.224	-4.164	-5,8
1402	ΔΗΜΟΣ ΒΟΪΟΥ	18.386	14.947	-3.439	-18,7
1403	ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ	45.592	42.515	-3.077	-6,7
1404	ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΒΙΩΝ	11.382	9.467	-1.915	-16,8
1405	ΔΗΜΟΣ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	3.448	3.057	-391	-11,3
1501	ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	25.905	21.421	-4.484	-17,3
1502	ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	5.852	5.155	-697	-11,9
1601	ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	35.874	33.095	-2.779	-7,7
1602	ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	2.646	2.149	-497	-18,8
1603	ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	11.802	10.685	-1.117	-9,5
1701	ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	32.881	29.500	-3.381	-10,3
1702	ΔΗΜΟΣ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	16.973	14.169	-2.804	-16,5
1703	ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ	1.560	1.211	-349	-22,4
	Σύνολο Χώρας	10.816.286	10.482.487	-333.799	-3,1

Μεταβολές 2021-11, Δυτ. Μακεδονία

			γρoρ21	γρoρ11	Δ 21-11	% μεταβολής 2021-11
160101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	16.393	16.958	-565	-3,3
160102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ	ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ	5.676	6.568	-892	-13,6
160103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	1.826	2.138	-312	-14,6
160104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΙΤΣΙΟΥ	ΒΙΤΣΙΟΥ	1.145	1.275	-130	-10,2
160105	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	457	560	-103	-18,4
160106	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	223	259	-36	-13,9
160107	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ	ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ	553	672	-119	-17,7
160108	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΩΝΩΝ	ΜΑΚΕΔΩΝΩΝ	2.967	3.220	-253	-7,9
160109	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ	ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ	3.855	4.224	-369	-8,7
160201	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	1.184	1.411	-227	-16,1
160202	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΚΡΙΤΩΝ	ΑΚΡΙΤΩΝ	590	669	-79	-11,8
160203	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΡΕΝΩΝ	ΑΡΡΕΝΩΝ	365	548	-183	-33,4
160204	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΑΜΟΥ	ΓΡΑΜΟΥ	10	18	-8	-44,4
160301	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	8.328	8.903	-575	-6,5
160302	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ	Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ	2.357	2.899	-542	-18,7
170101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	19.198	19.985	-787	-3,9
170102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΚΛΕΙΝΩΝ	Κ. ΚΛΕΙΝΩΝ	2.132	2.735	-603	-22,0
170103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΛΙΤΗΣ	ΜΕΛΙΤΗΣ	4.692	5.927	-1.235	-20,8
170104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΑΣΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΑΣΜΑΤΟΣ	3.478	4.234	-756	-17,9
170201	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	6.961	7.612	-651	-8,6
170202	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΕΤΟΥ	ΑΕΤΟΥ	2.239	2.952	-713	-24,2
170203	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΑΡΙΚΟΥ	ΒΑΡΙΚΟΥ	508	638	-130	-20,4
170204	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΧΟΒΟΥ	ΛΕΧΟΒΟΥ	782	1.115	-333	-29,9
170205	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΥΜΦΑΙΟΥ	ΝΥΜΦΑΙΟΥ	63	132	-69	-52,3
170206	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΙΛΩΤΑ	ΦΙΛΩΤΑ	3.616	4.524	-908	-20,1
170301	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΣΠΩΝ	ΠΡΕΣΠΩΝ	1.066	1.201	-135	-11,2
170302	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗΣ	ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗΣ	145	359	-214	-59,6
		ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	10.482.487	-333.799	-3,1

			γρoρ21	γρoρ11	Δ 21-11	% μεταβολής 21-11
140101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	53.174	53.880	-706	-1,31
140102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΑΝΗΣ	ΑΙΑΝΗΣ	2.826	3.429	-603	-17,59
140103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΗ	Δ. ΥΨΗΛΑΝΤΗ	1.392	2.335	-943	-40,39
140104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΙΜΕΙΑΣ	ΕΛΙΜΕΙΑΣ	5.176	5.910	-734	-12,4
140105	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ	ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ	4.656	5.834	-1.178	-20,2
140201	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΑΠΟΛΗΣ	ΝΕΑΠΟΛΗΣ	3.246	4.100	-854	-20,8
140202	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΣΚΙΟΥ	ΑΣΚΙΟΥ	3.070	4.002	-932	-23,3
140203	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	367	620	-253	-40,8
140204	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ	ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ	5.645	6.247	-602	-9,6
140205	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΣΟΥΛΙΑΔΟΥ	ΤΣΟΥΛΙΑΔΟΥ	2.619	3.417	-798	-23,4
140301	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	35.334	37.289	-1.955	-5,2
140302	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	1.111	1.352	-241	-17,8
140303	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΜΙΟΥ	ΒΕΡΜΙΟΥ	2.328	2.768	-440	-15,9
140304	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΛΑΣΤΗΣ	ΒΛΑΣΤΗΣ	326	274	52	19,0
140305	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΟΥΡΙΚΙΟΥ	ΜΟΥΡΙΚΙΟΥ	3.416	3.909	-493	-12,6
140401	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΒΙΩΝ	ΣΕΡΒΙΩΝ	7.265	8.611	-1.346	-15,6
140402	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	3.057	3.448	-391	-11,3
140403	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΜΒΟΥΝΙΩΝ	ΚΑΜΒΟΥΝΙΩΝ	1.290	1.539	-249	-16,2
140404	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΙΒΑΔΕΡΟΥ	ΛΙΒΑΔΕΡΟΥ	912	1.232	-320	-26,0
150101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	15.716	17.610	-1.894	-10,8
150102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΒΔΕΛΛΑΣ	ΑΒΔΕΛΛΑΣ	73	280	-207	-73,9
150103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ	ΑΓ. ΚΟΣΜΑ	681	870	-189	-21,7
150104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΝΤΖΙΟΥ	ΒΕΝΤΖΙΟΥ	1.370	1.969	-599	-30,4
150105	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΡΠΙΑΝΗΣ	ΓΟΡΠΙΑΝΗΣ	514	885	-371	-41,9
150106	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΤΣΙΚΟΥ	ΔΟΤΣΙΚΟΥ	21	39	-18	-46,2
150107	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ	ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ	1.384	1.890	-506	-26,8
150108	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΖΙΑΚΑ	Θ. ΖΙΑΚΑ	1.012	1.297	-285	-22,0
150109	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΟΛΟΥΡΙΟΥ	ΜΕΣΟΛΟΥΡΙΟΥ	24	33	-9	-27,3
150110	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ	ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ	93	21	72	342,9
150111	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ	ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ	253	378	-125	-33,1
150112	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΜΙΞΗΣ	ΣΜΙΞΗΣ	247	454	-207	-45,6
150113	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΙΛΙΠΠΙΑΩΝ	ΦΙΛΙΠΠΙΑΩΝ	33	179	-146	-81,6
150201	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	ΔΕΣΚΑΤΗΣ	3.851	4.294	-443	-10,3
150202	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΣΙΩΝ	ΧΑΣΙΩΝ	1.304	1.558	-254	-16,3
		ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	10.482.487	-333.799	-3,1

Πληθυσμός 65+, ποσοστό (%) του μόνιμου πληθυσμού στην απογραφή του 2021 ανά Π.Ε.

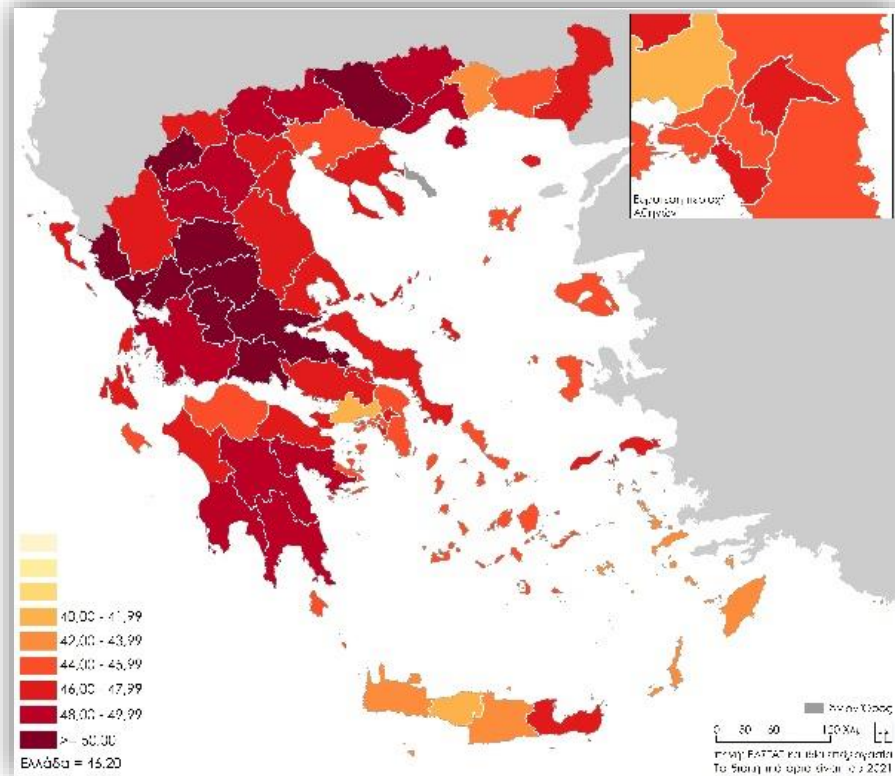
Πληθυσμός 85+, ποσοστό (%) του μόνιμου πληθυσμού στην απογραφή του 2021 ανά Π.Ε.

Πληθυσμός 85+, ποσοστό (%) των 65+ στην απογραφή του 2021 ανά Π.Ε.

Σε εθνικό επίπεδο, το 2021:

- ❑ το ποσοστό των 65+ στον συνολικό πληθυσμό ανέρχεται στο 22,7%, και κυμαίνεται (μέγιστο-ελάχιστο) από 13% (ΠΕ Μυκόνου) έως 34% (Ευρυτανία)
- ❑ το ποσοστό των 85+ στον συνολικό πληθυσμό ανέρχεται στο 3,7%, και κυμαίνεται (μέγιστο-ελάχιστο) από 2,1% (Δυτική Αττική) έως 8% (Ευρυτανία)
- ❑ το ποσοστό των 85+ στον πληθυσμό 65+ εγγίζει το 16.5%, και κυμαίνεται (μέγιστο-ελάχιστο) από 12% (Ανατολική Αττική) έως 23,5% (Ευρυτανία)

Διάμεση ηλικία στην απογραφή του 2021 ανά Περιφερειακή Ενότητα

Όταν σε εθνικό επίπεδο το 2021 η διάμεση ηλικία ανέρχεται σε 46,2 έτη, αυτή κυμαίνεται (μέγιστο-ελάχιστο) από 41 έτη (Ρέθυμνο) έως 55.5 έτη (Ευρυτανία)

Ηλικιακές δομές 2021, Δυτ. Μακεδονία

		0-19	0-19%	20-44	20-44%	20-64	20-64%	65+	65+%
	ΣΥΝΟΛΟ								
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	26.575	3.954	14,9	6490	24,4	14.192	53,4	8437	31,7
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	45.929	7.530	16,4	11718	25,5	26.396	57,5	12001	26,1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ	137.210	25.099	18,3	37095	27,0	79.019	57,6	33094	24,1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	44.880	8.488	18,9	12441	27,7	25.767	57,4	10628	23,7
ΔΗΜΟΣ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	14.167	2.593	18,3	3747	26,4	8.117	57,3	3460	24,4
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	10.684	1.749	16,4	2648	24,8	6.056	56,7	2875	26,9
ΔΗΜΟΣ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	3.057	525	17,2	666	21,8	1.591	52,0	945	30,9
ΔΗΜΟΣ ΒΟΪΟΥ	14.946	2.325	15,6	3327	22,3	7.792	52,1	4826	32,3
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	21.421	3.253	15,2	5284	24,7	11.530	53,8	6636	31,0
ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	5.157	696	13,5	1220	23,7	2.683	52,0	1797	34,8
ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ	42.513	7.935	18,7	11755	27,7	25.464	59,9	9120	21,5
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	33.094	5.605	16,9	8580	25,9	19.175	57,9	8325	25,2
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	67.226	12.972	19,3	19295	28,7	39.340	58,5	14900	22,2
ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	2.150	182	8,5	495	23,0	1.166	54,2	807	37,5
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ	1.210	159	13,1	299	24,7	709	58,6	348	28,8
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΒΙΩΝ	9.467	1.338	14,1	2054	21,7	4.834	51,1	3299	34,8
ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	29.498	5.736	19,4	8407	28,5	16.942	57,4	6826	23,1

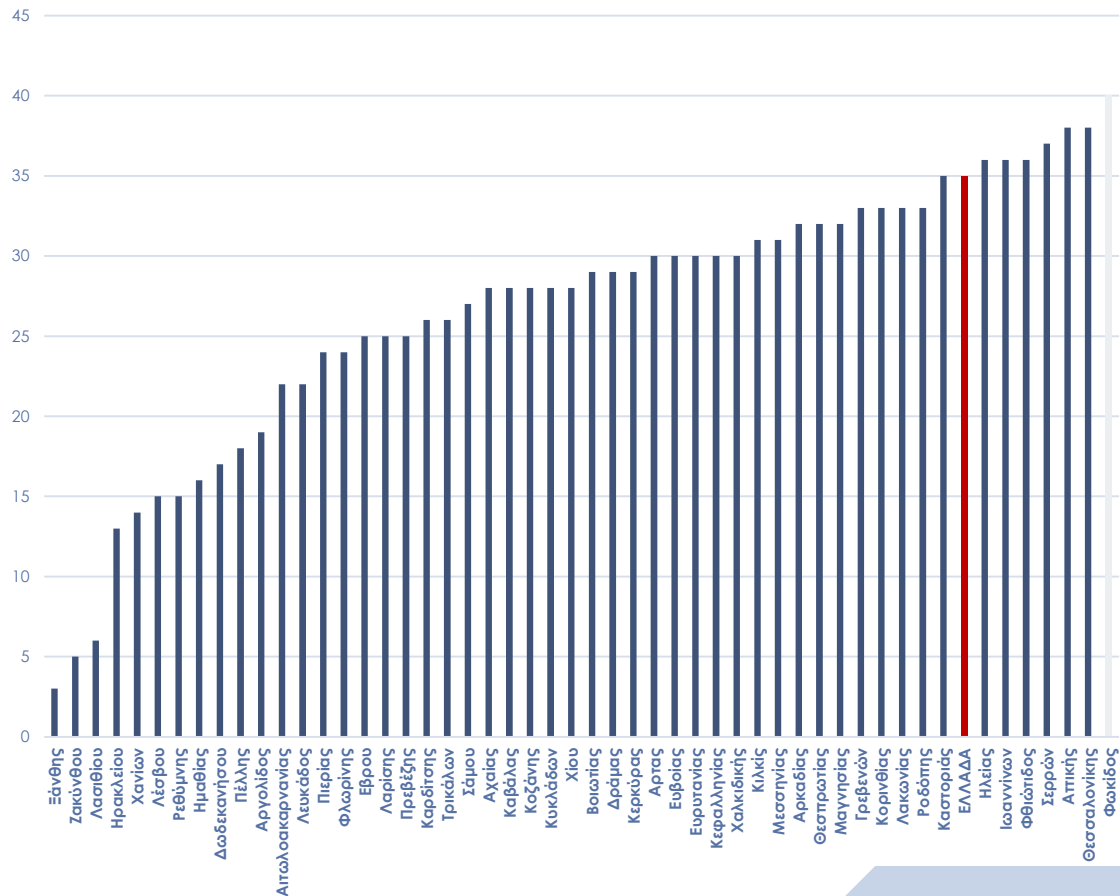
Ηλικιακές δομές 2021, Δυτ. Μακεδονία

		ΣΥΝΟΛΟ	0-19%	20-44%	45-64%	20-64%	65+%
12115	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	26.575	14,88	24,42	28,98	53,4	31,7
12116	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	45.929	16,39	25,51	31,96	57,5	26,1
12114	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ	137.210	18,29	27,04	30,55	57,6	24,1
12117	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	44.880	18,91	27,72	29,69	57,4	23,7
21140101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ	53.175	20,32	29,70	29,87	59,6	20,1
121140102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΑΝΗΣ	2.823	14,70	23,31	29,86	53,2	32,6
121140103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΗΜ. ΥΨΗΛΑΝΤΗ	1.391	11,86	26,31	31,56	57,9	29,8
121140104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΙΜΕΙΑΣ	5.176	17,04	24,48	30,45	54,9	28,2
121140105	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ	4.655	15,47	25,97	28,21	54,2	30,4
121140200	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	3.057	17,17	21,79	30,26	52,0	30,9
121140301	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΑΠΟΛΗΣ	3.246	12,82	21,66	30,81	52,5	35,1
121140302	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΣΚΙΟΥ	3.069	13,62	21,02	31,18	52,2	34,1
121140303	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	365	13,42	15,62	27,67	43,3	42,2
121140304	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ	5.644	17,61	25,35	29,93	55,3	27,2
121140305	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΣΟΥΓΛΙΟΥ	2.618	17,30	19,25	27,43	46,7	36,4
121140401	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	35.332	19,43	28,17	32,52	60,7	19,9
121140402	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	1.114	13,73	21,99	30,34	52,3	33,7
121140403	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΜΙΟΥ	2.329	15,41	25,08	30,53	55,6	28,6
121140404	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΙΒΑΣΤΗΣ	324	7,41	20,68	32,72	53,4	38,3
121140405	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΟΥΡΙΚΙΟΥ	3.415	15,58	25,86	31,27	57,1	27,3
121140501	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΒΙΩΝ	7.262	14,90	22,42	29,69	52,1	32,8
121140502	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΜΒΟΥΝΙΩΝ	1.292	9,75	19,04	28,02	47,1	43,3
121140503	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΙΒΑΔΕΡΟΥ	913	13,03	18,84	28,15	47,0	39,8
121150101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	15.716	17,89	27,98	29,95	57,9	24,2
121150102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΒΔΕΛΛΑΣ	73	8,22	19,18	30,14	49,3	45,2
121150103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ	683	8,20	14,35	28,40	42,8	49,2
121150104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΝΤΖΙΟΥ	1.370	5,40	14,53	27,37	41,9	52,5
121150105	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΡΓΙΑΝΗΣ	514	7,78	12,26	28,99	41,2	50,4
121150106	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΟΤΣΙΚΟΥ	21	14,29	-	47,62	47,6	28,6
121150107	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ	1.385	8,59	16,68	26,28	43,0	48,6
121150108	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΖΙΑΚΑ	1.012	7,11	12,85	23,91	36,8	55,3
121150109	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΟΛΟΥΡΙΟΥ	26	-	26,92	23,08	50,0	46,2
121150110	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ	92	3,26	23,91	26,09	50,0	52,2
121150111	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ	253	17,00	28,06	28,06	56,1	24,9
121150112	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΜΙΣΗΣ	246	8,13	17,07	28,46	45,5	45,5
121150113	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΙΛΙΠΠΑΙΩΝ	33	12,12	18,18	21,21	39,4	33,3
121150201	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	3.854	14,82	24,44	28,54	53,0	32,5
121150202	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΣΙΩΝ	1.306	9,65	20,29	28,41	48,7	41,7

		ΣΥΝΟΛΟ	0-19%	20-44%	45-64%	20-64%	65+%
12115	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ		14,88	24,42	28,98	53,4	31,7
12116	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	26.575	16,39	25,51	31,96	57,5	26,1
12114	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ	45.929	18,29	27,04	30,55	57,6	24,1
12117	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	137.210	18,91	27,72	29,69	57,4	23,7
21160101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	44.880	17,48	26,15	32,48	58,6	23,9
121160102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ	16.393	18,24	27,15	30,06	57,2	24,5
121160103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	5.675	13,16	22,53	33,28	55,8	30,6
121160104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΙΤΣΙΟΥ	1.824	14,02	26,47	30,50	57,0	29,7
121160105	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	1.141	7,22	19,69	35,23	54,9	39,2
121160106	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	457	3,60	15,32	37,84	53,2	47,3
121160107	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ	222	10,63	22,88	33,69	56,6	33,3
121160108	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΩΝΩΝ	555	17,28	25,10	32,04	57,1	25,2
121160109	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ	2.968	17,50	27,15	32,20	59,3	23,2
121160201	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	3.857	17,73	25,80	31,65	57,4	24,8
121160202	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ	8.326	11,33	21,31	33,02	54,3	34,4
121160301	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	2.356	9,72	23,42	30,26	53,7	36,5
121160302	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΚΡΙΤΩΝ	1.183	8,29	23,01	33,67	56,7	35,5
121160303	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΡΕΝΟΥ	591	3,84	19,45	30,96	50,4	47,1
121160304	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΑΜΟΥ	365	-	66,67	66,67	133,3	33,3
121170101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	9	21,94	31,28	28,28	59,6	18,5
121170102	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΚΛΕΙΝΩΝ	19.199	12,49	21,55	30,47	52,0	35,0
121170103	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΛΙΤΗΣ	2.130	15,58	23,80	29,68	53,5	30,9
121170104	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΑΣΜΑΤΟΣ	4.693	15,04	23,75	30,16	53,9	31,1
121170201	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	3.478	20,19	28,28	30,92	59,2	20,6
121170202	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΕΤΟΥ	6.959	17,07	23,59	30,52	54,1	29,0
121170203	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΑΡΙΚΟΥ	2.238	12,77	22,59	31,63	54,2	32,0
121170204	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΧΟΒΟΥ	509	14,32	23,66	30,05	53,7	33,4
121170205	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΥΜΦΑΙΟΥ	782	-	34,43	45,90	80,3	31,1
121170206	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΙΛΩΤΑ	61	17,43	25,53	31,15	56,7	25,8
121170301	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΣΠΩΝ	3.615	13,51	24,11	34,33	58,4	27,0
121170302	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗΣ	1.066	7,53	20,55	28,77	49,3	38,4

Αριθμός ετών
σε κάθε νομό με
χαμηλούς
δείκτες
γονιμότητας
($\leq 1,5$ παιδιών
ανά γυναίκα)
ανάμεσα στο
1981 και το 2024
(44 έτη)

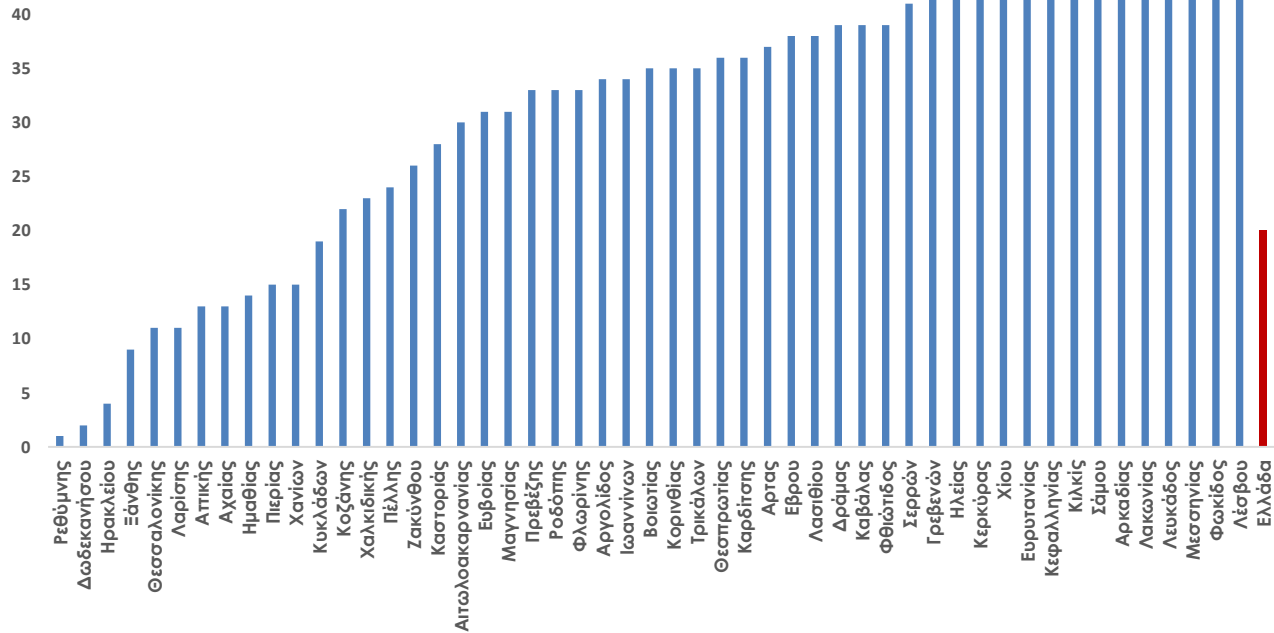
Ελλάδα=35 έτη
Φλώρινα=24,
Κοζάνη=28 χρόνια,
Καστοριά=35,
Γρεβενά =33,

Αριθμός ετών με αρνητικά φυσικά ισοζυγία στις Π.Ε (περισσότεροι θάνατοι από γεννήσεις) ανάμεσα στο 1980 και το 2024 (45 έτη)

Ελλάδα=20 χρόνια

Κοζάνη=22 χρόνια, Καστοριά=28, Γρεβενά=42, Φλώρινα=45

Γεννήσεις & Θάνατοι, 1980-2024, Δυτ. Μακεδονία

	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ					ΘΑΝΑΤΟΙ				
	Γρεβενών	Καστοριάς	Κοζάνης	Φλωρίνης	ΕΛΛΑΔΑ	Γρεβενών	Καστοριάς	Κοζάνης	Φλωρίνης	ΕΛΛΑΔΑ
1980	411	856	2.421	766	147.958	357	408	1.329	539	86.935
1981	405	817	2.425	744	140.760	343	418	1.303	590	85.914
1982	369	802	2.320	733	137.118	318	451	1.208	515	85.961
1983	346	754	2.238	725	132.434	376	417	1.353	584	90.193
1984	356	706	2.327	710	125.400	378	433	1.301	594	88.027
1985	327	669	2.137	591	116.280	358	417	1.295	581	92.437
1986	324	631	2.041	636	112.592	372	411	1.288	631	91.306
1987	279	592	1.977	595	106.227	398	429	1.311	494	95.168
1988	299	688	1.933	594	107.302	381	430	1.332	543	91.925
1989	282	581	1.845	557	101.438	379	478	1.374	515	92.283
1990	280	555	1.692	512	102.042	385	473	1.337	483	93.686
1991	229	520	1.741	532	102.462	391	481	1.356	568	95.003
1992	226	550	1.704	480	103.797	353	521	1.423	533	97.706
1993	236	499	1.665	519	101.499	377	482	1.459	570	96.839
1994	249	535	1.641	549	103.460	353	511	1.324	589	97.199
1995	234	526	1.639	511	101.103	373	529	1.368	545	99.663
1996	227	489	1.558	498	100.365	374	515	1.389	543	100.165
1997	237	507	1.573	531	101.512	406	501	1.305	544	99.120
1998	243	520	1.608	519	100.314	441	501	1.411	539	102.099
1999	263	480	1.555	542	100.044	393	516	1.370	553	102.666
2000	257	453	1.595	552	102.746	398	479	1.349	613	104.562
2001	267	402	1.430	529	101.823	395	508	1.363	552	101.928
2002	211	414	1.498	526	103.304	414	449	1.471	512	103.338
2003	219	450	1.449	542	104.199	398	516	1.490	550	105.025
2004	249	425	1.410	476	105.444	356	496	1.502	583	104.439
2005	208	458	1.452	450	107.166	407	485	1.461	563	104.506
2006	225	477	1.446	488	111.625	393	500	1.506	525	104.966
2007	220	399	1.491	512	111.517	398	499	1.523	562	109.353
2008	227	431	1.529	509	117.913	456	557	1.464	600	107.468
2009	235	429	1.528	513	117.439	427	503	1.539	565	107.819
2010	241	432	1.473	516	114.551	418	546	1.505	635	108.447
2011	222	392	1.316	427	106.118	452	548	1.512	612	110.476
2012	225	386	1.313	397	100.187	458	511	1.698	632	116.033
2013	170	387	1.214	380	93.966	447	570	1.572	607	111.160
2014	167	342	1.230	400	92.041	404	529	1.608	603	113.032
2015	151	358	1.175	393	91.692	480	598	1.631	655	120.546
2016	166	312	1.113	404	92.728	417	543	1.639	617	118.008
2017	147	334	1.134	371	88.437	389	625	1.736	636	123.752
2018	158	300	1.052	310	86.326	439	535	1.663	612	119.380
2019	200	302	925	335	83.621	436	581	1.771	682	124.091
2020	205	289	977	337	84.640	578	671	1.873	686	130.669
2021	154	281	945	292	85231	533	742	1987	737	143293
2022	114	235	824	254	75921	487	721	1966	685	139917
2023	128	229	817	254	71249	485	677	1726	619	127169
2024	113	232	721	227	68309	425	586	1745	603	125873
1980-2024	10.701	21.426	69.097	22.238	4.662.300	18.396	23.297	67.136	26.299	4.769.545

Φυσικά Ισοζύγια (1),
1980-2024, Δυτ. Μακεδονία

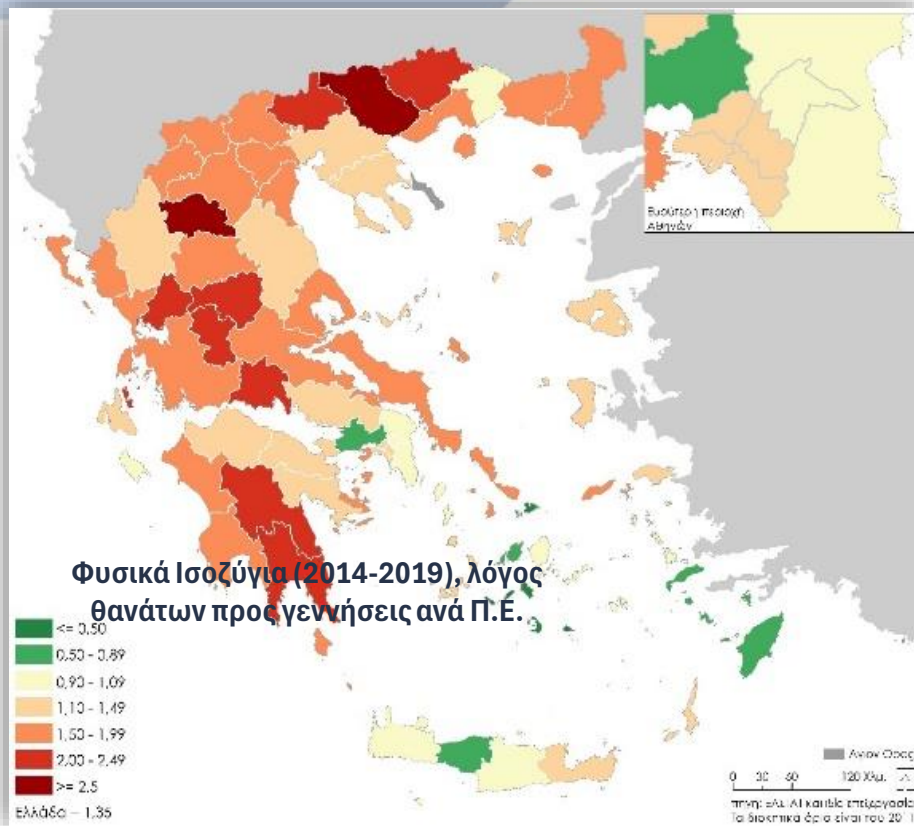
	Γρεβενών	Καστοριάς	Κοζάνης	Φλωρίνης	ΕΛΛΑΔΑ
1980	54	448	1.092	227	61.023
1981	62	399	1.122	154	54.846
1982	51	351	1.112	218	51.157
1983	-30	337	885	141	42.241
1984	-22	273	1.026	116	37.373
1985	-31	252	842	10	23.843
1986	-48	220	753	5	21.286
1987	-119	163	666	101	11.059
1988	-82	258	601	51	15.377
1989	-97	103	471	42	9.155
1990	-105	82	355	29	8.356
1991	-162	39	385	-36	7.459
1992	-127	29	281	-53	6.091
1993	-141	17	206	-51	4.660
1994	-104	24	317	-40	6.261
1995	-139	-3	271	-34	1.440
1996	-147	-26	169	-45	200
1997	-169	6	268	-13	2.392
1998	-198	19	197	-20	-1.785
1999	-130	-36	185	-11	-2.622
2000	-141	-26	246	-61	-1.816
2001	-128	-106	67	-23	-105
2002	-203	-35	27	14	-34
2003	-179	-66	-41	-8	-826
2004	-107	-71	-92	-107	1.005
2005	-199	-27	-9	-113	2.660
2006	-168	-23	-60	-37	6.659
2007	-178	-100	-32	-50	2.164
2008	-229	-126	65	-91	10.445
2009	-192	-74	-11	-52	9.620
2010	-177	-114	-32	-119	6.104
2011	-230	-156	-196	-185	-4.358
2012	-233	-125	-385	-235	-15.846
2013	-277	-183	-358	-227	-17.194
2014	-237	-187	-378	-203	-20.991
2015	-329	-240	-456	-262	-28.854
2016	-251	-231	-526	-213	-25.280
2017	-242	-291	-602	-265	-35.315
2018	-281	-235	-611	-302	-33.054
2019	-236	-279	-846	-347	-40.470
2020	-373	-382	-896	-349	-46.029
2021	-379	-461	-1.042	-445	-58.062
2022	-373	-486	-1.142	-431	-63.996
2023	-357	-448	-909	-365	-55.920
2024	-312	-354	-1.024	-376	-57.564
1980-2024	-7.695	-1.871	1.961	-4.061	-107.245

Γρεβενών	Καστοριάς	Κοζάνης	Φλωρίνης	ΕΛΛΑΔΑ
87	48	55	70	59
85	51	54	79	61
86	56	52	70	63
109	55	60	81	68
106	61	56	84	70
109	62	61	98	79
115	65	63	99	81
143	72	66	83	90
127	63	69	91	86
134	82	74	92	91
138	85	79	94	92
171	93	78	107	93
156	95	84	111	94
160	97	88	110	95
142	96	81	107	94
159	101	83	107	99
165	105	89	109	100
171	99	83	102	98
181	96	88	104	102
149	108	88	102	103
155	106	85	111	102
148	126	95	104	100
196	108	98	97	100
182	115	103	101	101
143	117	107	122	99
196	106	101	125	98
175	105	104	108	94
181	125	102	110	98
201	129	96	118	91
182	117	101	110	92
173	126	102	123	95
204	140	115	143	104
204	132	129	159	116
263	147	129	160	118
242	155	131	151	123
318	167	139	167	131
251	174	147	153	127
265	187	153	171	140
278	178	158	197	138
218	192	191	204	148
282	232	192	204	154
346	264	210	252	168
427	307	239	270	184
379	296	211	244	178
376	253	242	266	184
172	109	97	118	102

Φυσικό Ισοζύγιο (2),
2024, Δυτ. Μακεδονία

		2024		
		ΓΕΝΗΣΕΙΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ	Θ/Γ
ΕΛΛΑΔΑ		68.309	126.916	1,86
ΑΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		1.293	3.359	2,60
Π.Ε. ΚΟΖΑΝΗΣ		721	1.745	2,42
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ		399	732	1,83
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	Δ.Ε.ΚΟΖΑΝΗΣ	349	482	1,38
	Δ.Ε.ΑΙΑΝΗΣ	6	57	9,50
	Δ.Ε.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΗ	0	28	
	Δ.Ε.ΕΛΜΕΙΑΣ	14	75	5,36
	Δ.Ε.ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ	30	90	3,00
ΔΗΜΟΣ ΒΟΪΟΥ		54	253	4,69
ΔΗΜΟΣ ΒΟΪΟΥ	Δ.Ε.ΝΕΑΠΟΛΗΣ	15	56	3,73
	Δ.Ε.ΑΣΚΙΟΥ	8	54	6,75
	Δ.Ε.ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	1	9	9,00
	Δ.Ε.ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ	22	74	3,36
	Δ.Ε.ΤΣΟΥΛΙΟΥ	8	60	7,50
ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΑΙΑΣ		220	555	2,52
ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΑΙΑΣ	Δ.Ε.ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	199	426	2,14
	Δ.Ε.ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	2	14	7,00
	Δ.Ε.ΒΕΡΜΙΟΥ	10	46	4,60
	Δ.Ε.ΒΛΑΣΤΗΣ	0	3	
	Δ.Ε.ΜΟΥΡΙΚΙΟΥ	9	66	7,33
ΔΗΜΟΣ ΒΕΛΒΕΝΤΙΟΥ		14	53	3,79
ΔΗΜΟΣ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	Δ.Ε.ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	14	53	3,79
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΒΙΩΝ		34	152	4,47
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΒΙΩΝ	Δ.Ε.ΣΕΡΒΙΩΝ	33	115	3,48
	Δ.Ε.ΚΑΜΒΟΥΝΙΩΝ	0	27	
	Δ.Ε.ΛΙΒΑΔΕΡΟΥ	1	10	10,00
	Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ		113	425
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ		89	334	3,75
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Δ.Ε.ΓΡΕΒΕΝΩΝ	84	186	2,21
	Δ.Ε.ΑΒΔΕΛΛΑΣ	0	0	
	Δ.Ε.ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ	1	15	15,00
	Δ.Ε.ΒΕΝΤΖΙΟΥ	1	39	39,00
	Δ.Ε.ΓΟΡΓΙΑΝΗΣ	0	16	
	Δ.Ε.ΔΟΤΣΙΚΟΥ	0	1	
	Δ.Ε.ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ	1	44	44,00
	Δ.Ε.ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΖΙΑΚΑ	2	31	15,50
	Δ.Ε.ΜΕΣΟΛΟΥΡΙΟΥ	0	1	
	Δ.Ε.ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ	0	0	
	Δ.Ε.ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ	0	1	
	Δ.Ε.ΣΜΙΕΗΣ	0	0	
Δ.Ε.ΦΙΛΙΠΠΑΙΩΝ	0	0		
ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ		24	91	3,79
ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	Δ.Ε.ΔΕΣΚΑΤΗΣ	22	59	2,68
	Δ.Ε.ΧΑΣΙΩΝ	2	32	16,00

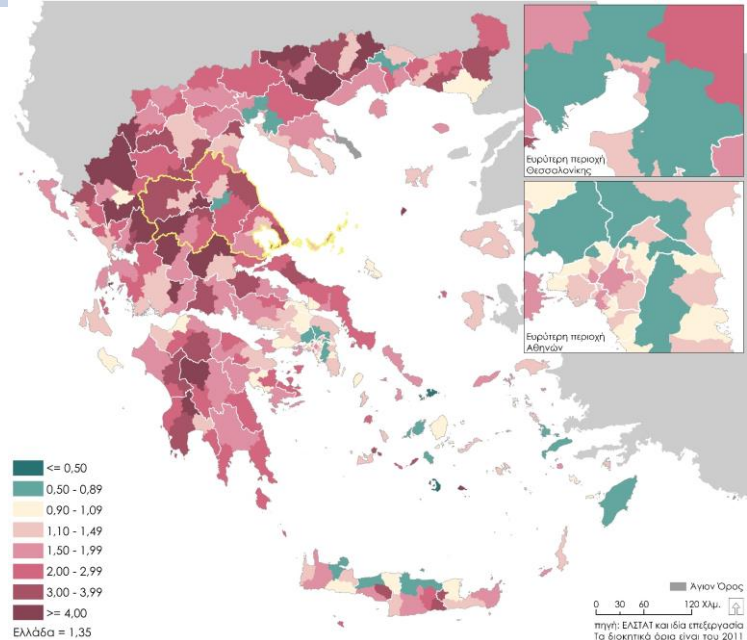
		2024		
		ΓΕΝΗΣΕΙΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ	Θ/Γ
Π.Ε. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ		232	586	2,53
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ		170	398	2,34
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Δ.Ε.ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	103	181	1,76
	Δ.Ε.ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ	31	56	1,81
	Δ.Ε.ΑΓ. ΑΝΑΓΥΡΩΝ	3	39	13,00
	Δ.Ε.ΒΙΤΣΙΟΥ	2	17	8,50
	Δ.Ε.ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	0	5	
	Δ.Ε.ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	1	6	6,00
	Δ.Ε.ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ	0	8	
	Δ.Ε.ΜΑΚΕΔΑΝΩΝ	11	30	2,73
	Δ.Ε.ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ	19	56	2,95
	ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	8	40	5,00
ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	Δ.Ε.ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	4	18	4,50
	Δ.Ε.ΑΚΡΙΤΩΝ	4	17	4,25
	Δ.Ε.ΑΡΡΕΝΩΝ	0	5	
	Δ.Ε.ΓΡΑΜΟΥ	0	0	
ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΔΟΣ		54	148	2,74
ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΔΟΣ	Δ.Ε.ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	46	102	2,22
	Δ.Ε.ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ	8	46	5,75
	Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ		227	603
ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ		155	373	2,41
ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Δ.Ε.ΦΛΩΡΙΝΑΣ	124	169	1,36
	Δ.Ε.ΚΑΤΩ ΚΛΕΙΝΩΝ	9	52	5,78
	Δ.Ε.ΜΕΛΙΤΗΣ	14	76	5,43
	Δ.Ε.ΠΕΡΑΣΜΑΤΟΣ	8	76	9,50
ΔΗΜΟΣ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ		69	210	3,04
ΔΗΜΟΣ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	Δ.Ε.ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	43	81	1,88
	Δ.Ε.ΑΕΤΟΥ	3	47	15,67
	Δ.Ε.ΒΑΡΙΚΟΥ	4	9	2,25
	Δ.Ε.ΛΕΧΟΒΟΥ	1	15	15,00
	Δ.Ε.ΝΥΜΦΑΙΟΥ	0	3	
Δ.Ε.ΦΙΛΩΤΑ	18	55	3,06	
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ		3	20	6,67
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ	Δ.Ε.ΠΡΕΣΠΩΝ	2	17	8,50
	Δ.Ε.ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗΣ	1	3	3,00

Την εξαετία 2014-2019, ενώ σε εθνικό επίπεδο κατεγράφησαν 1,35 θάνατοι ανά γέννηση...

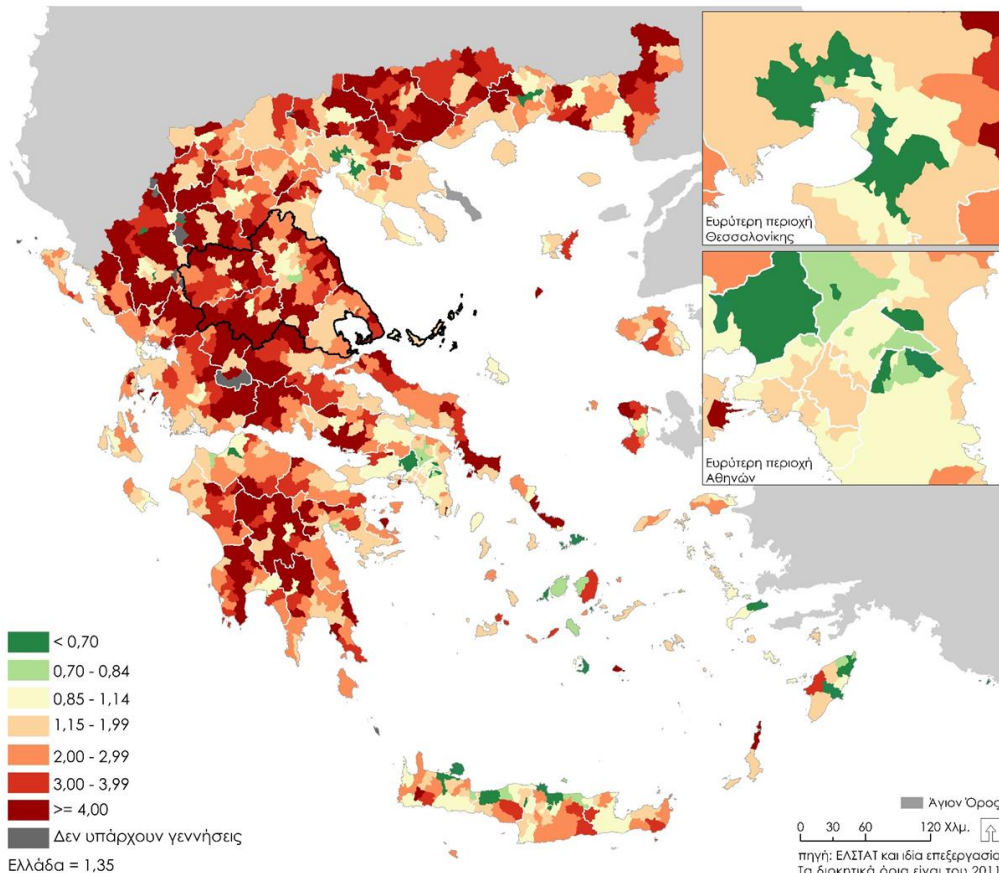
- Στις Π.Ε. αντιστοιχούσαν από 2 γεννήσεις ανά θάνατο έως 1,8 θάνατοι/γέννηση,

Λόγος Θανάτων προς γεννήσεις ανά Δήμο/Δημοτική Ενότητα

Την εξαετία 2014-2019, ενώ σε εθνικό επίπεδο κατεγράφησαν 1,35 θάνατοι ανά γέννηση...

- ❑ Στους Δήμους 2 γεννήσεις/θάνατο έως 16 θάνατοι/γέννηση και
- ❑ Στις Δ.Ε. από 3 γεννήσεις/θάνατο έως 39 θάνατοι/γέννηση.

Οι σημαντικές ενίοτε διαφοροποιήσεις πολλών δημογραφικών δεικτών σε χαμηλότερα του εθνικού επίπεδα και οι αποκλίσεις τους από τους μέσους εθνικούς και περιφερειακούς όρους οφείλονται και στην Δυτ. Μακεδονία στην διαφοροποιημένη κυρίως πορεία της μετανάστευσης και της γονιμότητας, ελάχιστα δε της θνησιμότητας.

Όσον αφορά την γονιμότητα, αυτή έχει καταρρεύσει τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο καθώς στη χώρα μας δεν υπήρξε και δεν υπάρχει ακόμη ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την οικογένεια και το παιδί που θα επέτρεπε στα ζευγάρια να αποκτήσουν τον αριθμό των παιδιών που επιθυμούν με αποτέλεσμα οι γενεές που γεννήθηκαν μετά την δεκαετία του 1950 κάνουν παντού όλο και λίγο λιγότερα παιδιά σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία.

Όσον αφορά την μετανάστευση, τόσο εσωτερική, όσο και εξωτερική, αυτή έπαιξε σημαντικό ρόλο στις διαφοροποιήσεις που καταγράφονται ανάμεσα στις Π.Ε της Ηπείρου και, **καθοριστικό** σε αυτές που καταγράφονται στο εσωτερικό κάθε μιας από αυτές. Οι δήμοι και οι Δ.Ε που συγκράτησαν σε μεγάλο βαθμό τους νέους τους τις τελευταίες δεκαετίες (ή ακόμη προσέλκυσαν και κάποιους άλλους νέους) είχαν είτε συγκρατημένη μείωσή του είτε ακόμη και αύξηση του πληθυσμού ντους (κλασσική περίπτωση ο Δήμος Ιωαννιτών και όλες σχεδόν οι Δ.Ε του). Οι ενότητες αυτές, έχουν ακόμη και σήμερα μια ποιο ισορροπημένη δημογραφική πυραμίδα (περιορισμένη σχετικά γήρανση και >20% των κάτοικους τους το 2021 σε αναπαραγωγική ηλικία) με αποτέλεσμα μια αναλογία θανάτων ανά γέννηση χαμηλότερη ακόμη και από τον μέσο εθνικό όρο (185/100). Πρόκειται συνήθως για μεγάλες σχετικά πληθυσμιακά κεντρικές πεδινές συγκεντρώσεις. Αντιθέτως οι πολύ ολιγπληθεστερες πεδινές και κυρίως οι ορεινές ή οι ημιορεινές ενότητες προσανατολισμένες κυρίως στον πρωτογενή τομέα χαρακτηρίζονται από σημαντικές μειώσεις του πληθυσμού τους οφειλόμενες όχι τόσο στο ότι τα ζευγάρια στις περιοχές αυτές αποκτούν πολύ λιγότερα παιδιά από αλλού, αλλά εξαιτίας αφενός μεν του υπερβολικά γερασμένου πληθυσμού τους, αφετέρου δε ενός ιδιαίτερα περιορισμένου αριθμού νέων σε ηλικία δημιουργίας οικογένειας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στη χώρα μας δεν φαίνεται να έχει γίνει ακόμη πλήρως κατανοητό από τους προτείνοντες ή τους επιφορτισμένους με τη λήψη μέτρων πολιτικής ότι:

- I. Ο πληθυσμός διέπεται από αδράνεια, ενώ οι κύριες δημογραφικές συνιστώσες (γονιμότητα, θνησιμότητα, μετανάστευση [εσωτερική και εξωτερική]) συνδέονται με αμφίδρομες σχέσεις, επηρεάζονται από πλήθος εξωγενών της δημογραφίας μεταβλητών ενώ, ταυτόχρονα, επηρεάζουν και τις μεταβλητές αυτές.
- II. Απαιτείται η δημιουργία όχι απλώς ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την οικογένεια και το παιδί, αλλά ενός εξαιρετικά ευνοϊκούπου θα επιτρέψει στις νεότερες γενεές να κάνουν τον αριθμό των παιδιών που επιθυμούν αυξάνοντας τον αριθμό αυτό από 1,45 παιδιά στις γενεές που γεννήθηκαν γύρω από το 1985 στα 1,7-1,8 σε αυτές που γεννήθηκαν μετά τα τέλη του 2010). Οφείλουμε δε να τονίσουμε το «εξαιρετικό» καθώς η επιβράδυνση της μείωσης των γεννήσεων, και, στη συνέχεια, η όποια προοδευτική αύξησή τους από το χαμηλότερο επίπεδο που θα φθάσουν (αναγκαία προϋπόθεση για να μειωθεί μελλοντικά η διαφορά ανάμεσα σε αυτές και τους θανάτους) είναι δύσκολο να επιτευχθεί καθώς το πλήθος των γυναικών 25-44 ετών από τις οποίες προέρχεται σχεδόν το 90% των γεννήσεων κάθε χρονιάς αναμένεται, εν απουσία μετανάστευσης -εξ ου και ο σημαντικός ρόλος της συνιστώσας αυτής στο μέλλον- να μειωθεί ανάμεσα στο 2025 και το 2060 κατά 35% (από 770 χιλ. σήμερα σε 505 χιλ. το 2060),

iii. Πρέπει άμεσα να αμβλυνθούν οι έντονες διαφοροποιήσεις γύρω από τους μέσους εθνικούς όρους. Η διαφοροποιημένη ενίστε πορεία των βασικών δημογραφικών μεταβλητών τις τελευταίες δεκαετίες (δηλαδή της θνησιμότητας, της γονιμότητας, της εξωτερικής και εσωτερικής μετανάστευσης), πορεία που καθόρισε την δημογραφική δυναμική των διοικητικών μας ενοτήτων διαφοροποιείται σημαντικά. Οι εξαιρετικά δε διαφοροποιημένες σήμερα δημογραφικές δομές, σε συνδυασμό με τα τρέχοντα επίπεδα και την μελλοντική εξέλιξη της γονιμότητας και των μεταναστευτικών ισοζυγίων -και δευτερευόντως μόνον της θνησιμότητας- θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τις αμέσως επόμενες δεκαετίες τόσο τα φυσικά ισοζυγία (θανάτους και γεννήσεις) όσο και τις μεταβολές του πληθυσμού και της ηλικιακής του δομής σε εθνικό, περιφερειακό και ενδοπεριφερειακό επίπεδο.

Υπενθυμίζουμε δε ότι η εξαιρετικά άνιση κατανομή του πληθυσμού στον ελλαδικό χώρο, συνοδεύεται σήμερα όχι μόνον από την άνιση κατανομή στο χώρο του εργατικού δυναμικού, των οικονομικών δραστηριοτήτων και του παραγομένου πλούτου αλλά και από εξαιρετικά διαφοροποιημένους δημογραφικούς δείκτες. Οι έντονες αυτές ανισότητες σε περιφερειακό και ενδοπεριφερειακό επίπεδο υποθηκεύουν, εκτός των άλλων, την ανάπτυξη και την εδαφική συνοχή της χώρας μας έχοντας ήδη επηρεάσει σημαντικά τον δυναμισμό πλήθους περιοχών της ηπειρωτικής -και, σε μικρότερο βαθμό της νησιωτικής Ελλάδας-. Στις περιοχές αυτές καταγράφονται πλέον ετησίως υψηλές αναλογίες θανάτων/ γέννηση και υψηλοί ρυθμοί μείωσης και γήρανσης του πληθυσμού, οδηγώντας τες, **αν δεν υπάρξουν ενεργά μετρά και πολιτικές όχι μόνον σε εθνικό αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο**, στη δημογραφική τους κατάρρευση.

Για την άμβλυνσή των ανισοτήτων αυτών απαιτείται μια μεσο-μακροπρόθεσμη στρατηγική. Ειδικότερα, εκτός του ότι οι πολιτικές για τη στήριξη της οικογένειας και του παιδιού θα πρέπει να σχεδιάζονται λαμβάνοντάς υπόψη και τις περιφερειακές ανισότητες, θα πρέπει να αξιοποιηθεί, μετά και τις αλλαγές που επέφερε και ο covid (τηλεργασία), και η τάση τμήματος των νεότερων γενεών στα μεγάλα κέντρα που επιθυμούν, με δεδομένες τις υφιστάμενες δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης, στέγασης και εργασίας σε συνδυασμό με την αλλαγή της σχέσης τους με το περιβάλλον και την φύση την μετέγκαταστασή τους εκτός των κέντρων αυτών. Η προαναφερθείσα όμως επιθυμία για εγκατάλειψη των κορεσμένων σήμερα αυτών αστικών κέντρων για να μετουσιωθεί μαζικά σε πράξη απαιτεί και ενεργές πολιτικές σε συνεργασία και με την Τ.Α που θα στοχεύουν στην **αποκέντρωση** (και, προφανώς, ένα **εθνικό σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης**).